

(z dopisu Lady Susan Vernonové Alicii Johnsonové)

Dokonalé zvládnutí francouzštiny, italštiny či němčiny je po mém soudu jen ztráta času. Jistě, hudba, zpěv, kreslení či jiné obory mohou ženě dopřát chvilku slávy, avšak v žádném případě jí nepomohou přidat na seznam milenců byť jen jediného – v tomto ohledu hrají hlavní roli půvab a vybrané způsoby.

Tudíž nemám v úmyslu nechat Frederiku ve škole tak dlouho, aby snad něčemu porozuměla do hloubky. Doufám, že se mi do roka podaří provdat ji za Sira Jamese. Nyní tedy víte, po čem toužím (a jsem přesvědčená, že se mi to podaří). Koneckonců školní docházka musí být ve Frederičině věku něčím velmi ponižujícím. I proto Vás znovu žádám, abyste ji k sobě už nezvala, protože si přeji, aby se cítila co nejnepříjemněji.

Sirem Jamesem jsem si naprosto jista. Snad bych mu mohla napsat vzkaz, aby zopakoval svou nabídku sňatku. Také bych Vás ráda poprosila, abyste svým dílem zabránila tomu, že by snad během svého londýnského pobytu navázal vztah s jinou dívkou. Pozvěte ho tedy občas k Vám a pohovořte s ním o Frederice, aby na ni nezapomněl.

Celkem vzato se musím pochválit, jak mistrně jsem tuto záležitost zvládla – považuji to za mimořádně šťastný případ spojení obezřetnosti a něžnosti. Jiné matky by jistě trvaly na tom, aby jejich dcery okamžitě přijaly takový návrh. Já jsem se však nemohla smířit s tím, že bych ji měla nutit do sňatku, proti němuž by protestovalo její srdce. Namísto krutosti, která by ji jednoduše přiměla k poslušnosti, ji pouze vystavuji totálnímu nepohodlí, dokud se nepodvolí a nebude sama souhlasit.

Dost už ale té otravné dívky – Vás určitě mnohem víc zajímá, jak tu trávím čas. Po pravdě řečeno, první týden byl k uzoufání nudný. Ovšem teď se všechno začíná obracet k lepšímu. Přijel pan Reginald de Courcy, bratr paní Vernonové – pohledný mladý muž, který je pro mě příslibem zábavy. Shledávám na něm něco, co mě dosti zajímá, jistou kombinaci drzosti a nenucenosti – a z ní se ho pokusím vyléčit. Kypí touhou po životě a snad je také inteligentní. Pokud v něm vzbudím větší zájem, než jaký by mi přidělily „dobré služby“ jeho sestry, mohl by se z toho vyklubat docela příjemný flirt. Podrobit si drzou duši, v tom se pro mě skrývá nekonečná rozkoš – a já udělám všechno pro to, aby tento člověk, předurčený k nelibosti vůči mně, uznal mou dominanci. Už teď ho mé chladné přijetí znepokojilo.

Bud' jak bud', mým cílem je pošramotit pýchu sebestředné rodiny De Courcy, jak to jen půjde. Dokážu paní Vernonové, že její sourozenecká varování nic nezmůžou, a přesvědčím jejího bratra Reginalda, že mě ostouzela neprávem. Přinejmenším mě tento plán zabaví a zabráni mi v nekonečném přemítání o strašném odloučení od Vás – a vůbec od všech, které miluji.

.....
(z dopisu Sira Reginalda De Courcy jeho synovi téhož jména)

S ohledem na mé stáří a stále se zhoršující zdravotní stav bych si vroucně přál, aby ses co nejdříve usadil. Nezáleží mi na tom, jaké bude mít Tvá budoucí manželka jmění, avšak bezpodmínečně musí pocházet z dobré rodiny, v níž se jí dostalo náležitého vychování. Až si opravdu vybereš svou nastávající a až proti ní nebude moci nikdo nic namítat, slibuji, že Ti s radostí dám své svolení. Je však mou povinností zabránit svazku, jenž by se zrodil pouze díky strašlivé lsti, a tak byl už dopředu odsouzen k neúspěchu. Nemůžeme vyloučit, že se za chováním Lady Susan skrývá pouze její ješitnost či touha po obdivu ze strany muže, o jehož dřívější předpojatosti vůči ní musela být přesvědčená. Je nicméně pravděpodobné, že hlavním důvodem je snaha dostat se výše a zbavit se dosavadní chudoby, snad tedy jen jaksi přirozeně vyhledává spojení, které by jí přineslo bohatství a prospěch. Svá práva znáš nejlépe sám, stejně jako skutečnost, že není v mé moci zabránit Ti, abys zdědil rodinný majetek. Rovněž

doufám nepovažuješ za pravděpodobné, že bych se za jakýchkoli okolností snížil k výhrůzkám.

A tak Tě hodlám „jen“ obeznámit se svými pocity: nechci, aby ses bál, ale aby se k Tobě navrátil rozum a cit. Vědomí, žeš pojal za svou choť Lady Susan, by mě připravilo o všechnu radost ze života. Znamenalo by konec hrdosti, kterou jsem vůči Tobě coby svému jedinému synovi až doteď cítil. Musel bych se stydět setkat se s Tebou, slyšet o Tobě, ba na Tebe byť jen pomyslet.

Nelze vyloučit, že tento dopis nepřijmeš zrovna s radostí. Jeho odesláním jsem však ulevil své duši – a především jsem cítil, že je mou povinností napsat Ti, že Tvá náklonnost k Lady Susan není žádným tajemstvím ani v kruhu rodinném, ani mezi Tvými přáteli. A chtěl jsem Tě před ní varovat. Velmi rád bych se dozvěděl, co Tě vedlo k tomu, že už nevěříš zprávě pana Smithe, ačkoli ještě před pouhým měsícem jsi o její věrohodnosti nepochyboval.

Budu opět šťastný, pokud mě ujistíš, že tvé jediné plány se týkají krátkodobé příjemné konverzace s chytrou ženou a že se sice koříš její kráse a schopnostem, ale nejsi slepý k jejím chybám. A pokud mě nemůžeš ujistit ani o tom, pak mi alespoň napiš, co způsobilo tak zásadní proměnu Tvého pohledu na Lady Susan.

(z dopisu Catherine Vernonové její matce Lady De Courcy)

Musím přiznat, že jsem nikdy neviděla někoho tak vyděšeného jako Frederiku, když vstoupila do salonu. Lady Susan předtím prolévala slzy a myšlenka na setkání s dcerou ji očividně rozrušovala. Nakonec se však zcela ovládla a nedala na sobě nic znát. Před námi spolu sotva promluvily, ale jakmile se Frederica rozplakala, její matka ji okamžitě vyvedla ven a dosti dlouho se nevracela. Když se znovu objevila, zdálo se, že se k dřívějšímu rozrušení připojily zarudlé oči. Její dcera už mezi nás znovu nepřišla.

Nebohého Reginalda navýsost znepokojil hluboký zármutek jeho krásné přítelkyně. Pohlížel na ni s tak něžnou starostlivostí, že já – zejména když jsem chvílemi spatřovala, že Lady Susan kvituje jeho výraz s triumfem v očích – jsem už ztrácela trpělivost. Toto „dojemné“ představení trvalo do pozdních nočních hodin – a přiznávám, že okázalé a vychytralé chování Lady Susan mě nakonec přivedlo k přesvědčení, že ve skutečnosti vůbec nic necítí.

Od příjezdu její dcery se na ni zlobím ještě víc než dřív. Ta nešťastná dívka vypadá tak smutně, až mě z toho bolí u srdce. Jsem si jistá, že její matka je na ni příliš přísná – vždyť Frederica nemá povahu, která by něco takového ospravedlňovala. Připadá mi plachá, strádající a kající. Je velmi přitažlivá, ačkoli se v tomto ohledu matce nevyrovná, a totéž mohu říct o jejích způsobech. Její pleť, byť velmi jemná, přece jen není natolik vláčná jako pokožka její matky, a Frederica je vůbec daleko podobnější Vernonovým – má oválnou tvář a jemné, tmavé oči. Kdykoli hovoří se strýcem nebo se mnou, spatřujeme v jejím pohledu zvláštní líbezný prvek. To proto, že jsme k ní laskaví, a ona je nám za to vděčná.

Její matka nešetřila poznámkami o Frederičině nespoutané povaze. Já jsem však ještě nikdy nespátřila tvář, která by tak zcela postrádala jakékoli sklony k něčemu zlému. S ohledem na to, jak se k sobě ty dvě chovají, jak je Lady Susan vůči své dceři neustále přísná a Frederiku naopak neopouští výraz tichého smutku, mám důvod se domnívat, že ji její matka nemiluje a ani se nesnaží o spravedlivé či laskavé chování vůči ní. Zatím se mi nepodařilo hovořit s Frederikou o samotě – jednak kvůli její plachosti, a hlavně si dokážu představit, jak moc se Lady Susan snaží, abych s její dcerou náhodou netrávila příliš mnoho času.

Co se důvodů onoho útěku týká, o nich nevyšlo najevo prakticky nic. Její hodný strýc se velmi obával, že by ji otázkami na toto téma, položenými během cesty z Londýna, příliš zarmoutil. Kéž bych ji byla vyzvedla místo něj! Myslím, že bych během těch třiceti mil v kočáře zjistila, jak se věci ve skutečnosti mají.

Lady Susan si před pár dny vyžádala, abychom přesunuli pianino do šatny. Od té doby tam Frederica tráví většinu času tím, čemu se říká cvičení. Je ovšem zajímavé, že když okolo procházím, téměř nikdy neslyším hudbu. Nevím tedy, co tam dělá. V tom pokoji se sice nachází spousta knih, ale ne každé děvče, kterému se nedostalo během prvních šestnácti let života řádného vzdělání, je schopné či ochotné po nich sáhnout. Chudinka! Ani výhled z okna jí netěší, neboť vede do té části zahrady, kde je vesměs jen křoví. A právě tam může zahlédnout svou matku, jak se hodinu nebo i déle prochází, pohroužena do závažné konverzace s Reginaldem. Dívka v jejím věku by opravdu musela být naivní, aby jí nic nedošlo. A není snad neomluvitelné, když matka dává dceři takový příklad?!

.....

(z dopisu Lady Susan Vernonové Alicii Johnsonové)

Byl to právě Reginald, kdo se úžasem nezmohl na slovo, když se objevil Sir James. Zprvu ho pozoroval se zájmem, který – k mé radosti – nepostrádal jistou příměs žárlivosti. Bohužel jsem ho nemohla potrápít, neboť Sir James se ke mně sice choval velmi galantně, avšak vzápětí všem oznámil, že jeho srdce patří mé dceři. A pro mě pak nebylo obtížné přesvědčit pana De Courcy, když jsme byli na chvíli o samotě, že je mým plným právem přát si svazek, který už je ostatně domluven.

Nikomu přirozeně neuniklo, že Sir James není zrovna Šalamoun, ale Frederice jsem striktně zakázala stěžovat si na něj Vernonovým, a ti dva tak nemají žádnou záminku k vměšování se do cizích věcí – moje bezskrupulózní švagrová dychtivě čeká na jakoukoli příležitost, aby tak učinila. Přes všechny obtíže šlo tedy všechno hladce, a třebaže jsem v duchu netrpělivě odpočívala hodiny do předpokládaného odjezdu Sira Jamese, byla jsem zcela spokojená. Dokážete si tedy představit, jak jsem se musela cítit při neočekávaném narušení svých plánů – které navíc přišlo od osoby, od níž bych to ani ve snu neočekávala!

Dnes ráno za mnou přišel Reginald do mé šatny. Tvářil se velmi vážně a po krátkém úvodu se zdloouvavě vyjádřil v tom smyslu, že by si přál, abych mu vysvětlila své nevhodné a kruté chování. To mělo podle něj spočívat v tom, že jsem dovolila Siru Jamesi Martinovi ucházet se o ruku mé dcery navzdory odporu, který k němu cítí. Úžasem jsem dočista oněměla. Když mi došlo, že pouhé mávnutí rukou nepostačí, klidně jsem ho požádala o vysvětlení, co – nebo kdo – ho vede k tomu, aby mi držel takové kázání. Na to mi odpověděl – přičemž se nevyhnul několika drzým komplimentům a nevhodně načasovaným něžným slůvkům (jimž jsem naslouchala s netajenou lhostejností) –, že ho Frederica obeznámila s určitými okolnostmi týkajícími se jí samé, Sira Jamese a mě, a ty ho prý nanejvýš znepokojily. Abych to zkrátila: zjistila jsem, že mu napsala dopis s prosbou o zásah v její prospěch. A on s ní po jeho přečtení navíc mluvil, aby se dozvěděl víc, vše správně pochopil a ujistil se, že nejde o náhlý vrtoch dívčí mysli.

Frederica bezpochyby využila příležitosti a rovnou mu vyznala lásku – o tom mě přesvědčil tón jeho hlasu, když o ní mluvil. Ale co by si s ní asi tak počal? Vždy budu pohrdat mužem, jenž je obšťastněn vášní, kterou sám nechťel vzbudit a o jejíž vyznání se neprosil. A oba je budu už navždy nenávidět. On ke mně nemůže cítit vůbec nic, protože jinak by jí vůbec nenaslouchal. A jak se ona – tak nepoddajná povaha, tak neslušné city! – mohla uchýlit pod ochranu mladého muže, se kterým do té doby prakticky ani nepromluvila?

Jsem stejně zmatená její nestydatostí i jeho naivitou. Jak si vůbec mohl dovolit věřit všem těm špatnostem, které na mě nakydala? Nebylo by spíš namístě pochopit, že mě k tomu vedly dobré důvody? Kam zmizela jeho důvěra v můj rozum a v mou laskavost? Jak je možné, že coby každý správný milenec neodporoval osobě, která pomlouvá objekt jeho lásky – a tou osobou bylo navíc děcko bez talentu a vzdělání, o němž jsem před ním vždy mluvila tak, aby jím pohrdal?!

Nějakou dobu se mi podařilo zůstat v klidu, ale ani ta nejsilnější tolerance někdy nepostačí – a mohu jen doufat, že jsem pak byla dost ostrá. Následně se mě dlouho snažil ukonejšit, ale žena, kterou by urazilo nehorázné nařčení, a vzápětí uklidnilo komplimenty, by musela přijít o rozum. Když nakonec odcházel, byl neméně podrážděný, přičemž to dával najevo ještě víc než já – v kontrastu k mému klidu povolil průchod mocné bouři nevole. Domnívám se, že tím dřív odezní, ale i kdyby vyprchala úplně, ta moje bude navždy neuhasitelná.

Nyní je zavřený ve svém pokoji a zřejmě pohroužený do nepříjemných myšlenek – ačkoli uvažování některých lidí mi zůstává nepochopitelným, takže si tím nejsem jista.

Dosud jsem se neuklidnila natolik, abych mohla vyhledat Frederiku. Postarám se, aby hned tak nezapomněla na dnešní události. Dojde k hořkému poznání, že si vylila srdce nadarmo a vystavila se trvalému opovržení všech okolo – a především strašné zlobě raněné matky.

(z dopisu Lady Susan Vernonové Alicii Johnsonové)

Pana Johnsona jsem si zošklivila už dávno před jeho posledním vrtochem s dnou, ale nyní snad ani nedokážu vyjádřit slovy svůj odpor k němu. Uvěznit Vás v domě jako ošetřovatelku! Ach, má drahá přítelkyně, jak pomýlené to bylo, vdát se za muže jeho věku; dost starého na to, aby byl pedantický, svéhlavý a aby trpěl dnou, zkrátka dost starého na to, aby byl nepříjemný – ale příliš mladého na to, aby brzy zemřel!

Přijela jsem včera kolem páté, a ještě jsem ani nebyla po večeři, když se zjevil pan Mainwaring. Nebudu zastírat, že jsem byla velmi potěšena, když jsem ho znovu spatřila, ani snižovat rozdílné postavení, které má v mých očích oproti Reginaldovi, přičemž druhý zmiňovaný z tohoto srovnání vychází jako jednoznačně poražený. Dokonce jsem pár hodin pochybovala o správnosti svého rozhodnutí provdat se za něj, a ačkoli byly tyhle pochyby natolik neopodstatněné, než abych se jimi dále zabírala, nemohu říci, že bych zrovna dychtila vzít si ho v nejbližší době. Ba ani nemohu prohlásit, že bych se nemohla dočkat, až se Reginald objeví v Londýně, jak je už domluveno. Spíš ho pod nějakou záminkou donutím, aby svůj příjezd odložil. Každopádně sem přijet nesmí, dokud neodjede pan Mainwaring.

Jenže... stejně o tom plánovaném sňatku pochybuji, to musím přiznat. Kdyby Sir Reginald zemřel, neváhala bych, ale závislost na rozmarech Reginaldova otce příliš spoutává mou svobodomyšlnou duši. Rozhodnu-li se s vdavkami počkat, mám po ruce neprůstřelnou výmluvu, že jsem vdova ani ne rok.

Panu Mainwaringovi jsem své záměry ani v nejmenším neodtajnila. Navíc nemá důvod považovat mou známost s Reginaldem za cokoli vážnějšího než za běžný flirt, s čímž se hladce smířil.